

Béts.

Midőn meg értette volna II. JOSEF Erzsébet fő Hertzeg Asszony halálát, így szóllott: Hát ugyan ezt is meg kellett érnem életemben! — A' volt az Ég végezése, hogy meg érje II. JOSEF, Erzsébet H. Asszony halálát: de nem el remettetését. Nem tölt egészen 48 óra belé, a' H. Asszony ki múlása után: hogy meg szünt II. József is közöttünk a' lenni, a' ki volt. Tudniillik a' Hertzeg Asszony ezen folyó hónapnak 18-dikán, reggeli 6 órakor végezte életének rövid pályáját, II. József pedig 20-dikon, reggeli 6-odfél órakor bizonyította meg példájával, hogy ámbár sokat bizott is reája a' Királyok Királya: ugyan csak még is Ember volt: meg hólt. Ekként kettős gyászba borúlt a' Bétsi Udvar: mert egyszerre két Nagy Halott feküdt annak Palotájában. — Melly elmét háborító, és szívet sebhető esetet inkább lehet érezni, mint voltaképpen ki magyarázni. — A' H. Asszony teste 19-diken reggel koporsóba tétetett, melly az Udvari Kápolnába le vitervén, ott egy 3 grádus magasságú fekete posztóval bé vontt állóra illettetett. Ennek feletre, azon formára, mint a' Királyi székek felett, 4 szegeletű fekete bársony superlát függött, körülötte különböző nagyságú ezüst gyertya-

Q

tar.

rattók voltak 3 sorossan rakva, úgy mind-
azáltal, hogy az azokban égő viasz gyertyák
mind egy lineába estek egymással: mivel a
leg nagyobb gyertyatartók a földre voltak
helyetve, a kisebbek egy gráttissal fely-
lyebb, a leg kisebbek ismét leg fellyül,
mindjárt a koporsó erányában. A koporsó
mellé voltak fekete bársony párnákra téve
a fő Hertzegi süveg, a Toskánai Korona,
és a keresztes Dámák Rendjének jele. A
bé menetel mindennek meg volt engedve,
és ugyan azért szertelen volt kívülről a to-
longás *). A könyörgő órákra feles számi-
mal fel gyülekezett a Papságon kívül a fő
Nemeslég mind a két Nemből. — Belől a
Kápolnában 3 rendbéli Strázsák voltak, úgy-
mint Magyar 's Német Testőrök, és már
közönséges Katonák. Az el takarítás a
H. Asszonyinak 20-dikon lett, estvéli 6 és 7
óra között: melly mitsoda pompával ment lé-
gyen

*) Pénteken esett, hogy a mint tolakódott volna
a nép: tehát a rendeletlenség el távoztatására ki
állított Granatérosoknak egyike meg talált
lökni a puskájával egy Mészáros, a ki fel in-
dúlván a Katona tselekedetén, ki ragadja oldalá
mellől kését, és hozzá szúr amához, 's meg is
sebesítette az orszáját. A Mészáros azonban meg
fogatott.

gyén véghez, valamint a' Tsászáré is 22-
diken estve ugyan azon idő tájban, annak
le irását a' jövő Postára halasztjuk. Tsupán
ezeket jegyezzük most meg, hogy a' Tsá-
szár teste csak a' temetése napján volt ki-
téve az Udvari Kápolnában, 4 grádits ma-
gasságú állóra, melly mellett 4 sorossan vol-
tak az ezüst gyertya tartók rakva. A' fő
H. Asszony testét aranyos hintón hozták;
az úgy neveztetett *Edelknabok* *) veres ara-
nyos ruhában jöttek a' hintó előtt; a' lo-
vaknak is veres szerszámok volt: annak jelen-
tésére, hogy véletlen holt még a' H. Asszon. El-
lenben ő Felsőge testét egészen fekete hintóra
tették 's a' t. A' fő H. Asszony koporsója hin-
tója előtt nem jött több két hintónál, egy 4, és
egy 6 lovas; a' Tsászáré előtt pedig három
2 lovas közönséges, 2 lovas pompás, és két
6 lovas még pompásabb hintók jöttek.

Foglalatos volt II. JÓSEF mind halálig.
Minekutánna saját kívánságára fel fedezték

Q 2

vól.

---

*) Így neveztetnek azok a' többnyire fundázió-
lévő Tanulók között ki válogatott ifjú Gró-
fok, és Bárók, a' kik az Udvar' örvenderes
pompái alkalmatosságával, egy forma széles arany
pafzomántos veres ruhákban; a' szomorú alkalmat-
osságokkal pedig feketékben szoktak meg jelenni
és a' Fejedelem előtt mennek.

vólna már az Orvosok, hogy nincs többé reményfég élete meg tarthatása felől; maga is érzette vólna hova tovább való nehezedését: még akkor sem szűnt meg, a' Status-ról gondoskodni; egyszersmind pedig bútsúzatott, kiktől személlyessen, kiktől pedig irás által. Így p. o. személlyessen vette vég bútsuját fő Vezér B. *Laudontól*; és fő Vezér Gr. *Hadiktól*, 's másoktól is. Irásban bútsuzott H. *Kaunitztól* *), az Özvegy H. *Lichtenstein* Ferentznéről; született *Chanclos* Grófnétól, a' meg boldogúlt fő Hertzegné Gondviselőjéről **) (Oberste Hofmeisterinn) 's egye-

---

*) Hertzeg *Kaunitz* igen vigyáz a' maga egészségére; azért is kerüli a' betegeket; más részről mindent el követ egészségének fenn tartására: testét gyakran dörgölteti, lovagol, 's mindenben mértékletes. Ezzel azt nyeri, hogy már ezen hónapnak 2-dikán múlt 85 esztendő: még is csak néha néha esik változása. Irrószik is a' haláltól, 's rólla hallani sem akar úgy annyira; hogy ha midőn valamelly szerette személlyeknek ki múltakat akarják értésére adni, csak ezzel a' ki fejezésfel élnek előtte: E' 's ez nincs többé a' Világon. — Azt is más beszédek közzé szövik mesterségesen.

**) Ennek, a' fő Hertzegné körül el követett hív gondoskodásáért, 10,000 forintot adott ajándékba. A' fő Hertzegné pedig, oda ajándékozta neki ha-

's egyebektől. Végre, minekutánna maga megmondotta volna, hogy már 24 órát el nem fog érni, eszébe jutott, hogy még el nem bútsuzott kedves Barátjától Gr. *Rosenberg*-től, azért is mindjárt pennát kap, 's hozzá fog az íráshoz; de csak egy sort írhatott le: már többé nem bírta a' kezét, parantsolta azért egynek a' jelen lévők közzül, hogy írja, majd diktálja. Diktálta is, és olly szivre ható ki fejezésekkel élt, hogy a' kik hallották, mindnyájan könnyeztek. Engedelmet kért a' Gróftól az eránt, hogy nem maga keze írását küldheti hozzá. Ugyan csak maga írta alája a' nevét; de nem lehet azt meg esmerni. — Tsendessen ülve múlt ki a' Világból; minekutánna könyörgött 's Generális Abfolutziót kért volna a' maga gyóntató Papjától. (E' nem Pater *Márton*, hanem *János Péter*).

II. JÓSEF, kedves Nemzetünk eránt vonszott indulatjának végső, de örök időkre fenn maradandó Tanúbizonyfágai az itt következő Vissza-Írások, mellyek közzül az elsőt írta a' F. K. Helytartó Tanátshoz; a' másikat minden Vármegyékhez, ezen folyó esztendőben Jan. 28-dikán:

II.

---

halálakor a' maga ezüsből készült füsülködő asztalát, más ezüst edényekkel együtt.

II. JOSEF 's a' t. „A' Mi Magyar Nemzetünk eránt vonzó Atyai hajlandóságunknak nyilván való jelenfégéül, kegyelmessen arra határoztuk magunkat, hogy minden Vármegyének igéreter tegyünk a' magunk Királyi szavunkal az eránt, hogy a' jövő 1791-dik esztendőben Ország Gyülest fogunk tartani, és hogy az alatt is a' közönfeges és törvényes dolgoknak ki szolgáltatasát abba az állapotba tökéletesen vissza helyherjük, a' mellyben találuk mi azt 1780-ban, a' midőn az Özvegy Tsászárné, és Apostoli Királynénak a' mi kedves Anyáknak meg halozása után, hozzá fogtunk az Ország Kormányozásához. Az ez eránt minden Vármegyékhez intézett Vissza-Irást által küldjük Mi néktek kedves Hivünk itten párban ezen kegyelmes parantsolat melletr, hogy Ti is az említett Vármegyéknek ezen Mi Királyi akaratunkat tudtokra adjátok, és egyfersmind szükséges Rendeléseket tegyetek az eránt, hogy a' további Végzésekgig semmi is, a' mostani dolgok folyamatszából, minden rendelenségekgnek el hártásokra nézve, meg ne változtatódjon, minthogy Mi úgy is el végeztük már, hogy Májusnak első napjáig minden az előbbeni mivóltába fog vissza állittani.“

II. JOSEF 's a' r. Minthogy Mi az Ország Gyűléséhez, mellynek tartatását már az el múlt esztendőben, Dec. 18-dikán, Királyi szavunkra fogadrunk vólt, az 1723-dik esztendei Ország Gyűlésének 2-dik rikkelyében el végeztetett törvényes meg koronáztatás, és az Ország Gyűlése eránt való Rendelésnek (inaugurale Diploma) ki adása után akartunk hozzá kezdeni, 's következésképpen ezen Ország Gyűlésben személlyessen jelen akartunk lenni: arra való nézve gondoltuk Mi jónak, annak békefűges időkre való halasztát, hogy meg menekedvén a' Had gondjaitól, 's ki épülvén a' Rajtunk lévő betegségből, egészen az Ország' azon dolgainak el intézésére adhassuk magunkat, mellyek elől fognak kerülni az Ország Gyűlésében. Mindazáltal, hogy Ti, a' meg nem határozott időre lejendő várakozás által, semmi nyúghatatlankodásnak helyt ne adhassatok: el végeztük, hogy a' jövő 1791-dik esztendőn túl nem fogjuk az Ország Gyűlése tartatását halasztani. Ehez képest biztosokká teszünk benneteket, a' Magunk Királyi szavunkal, hogy Mi, a' következő esztendőben tsalhatatlanul Ország Gyűlést fogunk hirdetni 's az Ország Törvényeinek értelmek szerént tartani. Hogy pedig a' Magyar Nemzet eránt való Atyai gondolatinkat még bővebb

mér-

mértékben nyilván valóvá tehesük, és még az Ország Gyűlése tartatásáig is, mellynek olly kevés a' köze, egésszen bé tellyesíthetjük a' Ti kívánóságaitokat: önként való indulatunkból arra határaztuk magunkat, hogy az Országot illető, és a' törvényes dolgoknak közönséges ki szolgáltatását, ezen eszrendőben, Májusnak első napjától fogva számlálván, tökéllereffen abba az állapotba helyhetjük ismét, a' mellyben voltak azok, midőn Mi, 1780-ban, néhai Felf. Tsászárné és Apostoli Királyné, a' Mi kedves Anyánknak ki múlása után, az Országláshoz kezdetünk. Jóllehet Mi, ezen időről fogva, a' közönséges ki szolgáltatásnak némelly ágait, a' Közjó elő mozdítására irányzott szándékkal, és olly reményfeggel meg változtattuk, hogy Tinéktek is meg fognak azon változtatások tettezni, a' magatok tapasztalása után: mivel mindazáltal most éttésünkre esik, hogy Ti az elébbeni ki szolgáltatás módját fellyebb betsülitek, és annak fenn tartásában kerestek 's találjátok meg elégedesteket; tehát ezen részben sem hátráltatja velünk semmi is kívánásgtoknak bé rőtését: mert, mivel a' mi minden kívánásainknak és törekedéseinknek egyedül való tárgya, a' mi Uralkodásunk alá bízott népeknek boldogsága: tehát leg tertzésünk szerént valóbb út is az minékünk, mely-

mellyen Mi a' Nemzeternek közönséges ítélere szerént leg bátorfágosabban tzélunkhoz juthatunk. Ehez képezt akarjuk, hogy mihelyt az Országnek Vármegyéi, a' közönséges és magános Gyűlésekben, a' dolgok el intézése módjára; nem külömben a' Tisztvifelőknek törvényes választására nézve, a' magok előbeni hatalmokat, mellyeket a' Törvények után birnak, ismét meg kapják; egyfzersmind a' Kir. szabad Városok és szabad Distriktusok is a' magok régi mivóltokba ismét visszafállítatnak: tehát a' mi Országlásunknak kezdetétől fogva ki jött minden más Rendelések is, mellyek a' közönséges vélekedés szerént ellenkezőknek láttzanának lenni az Ország Törvényeivel, meg szünjenek azok lenni, a' mik voltak, 's a' magok erejeket el veszessék. Akarjuk mindazáltal, hogy mind addig, míg a' mostani Rendelésekre nézve, mellyek eránt már mi a' szükféges parantsolatokat megtettük, a' további Rendelés kezetekbe nem megy; ne hogy a' közönséges ki szolgálatás valamelly zűrzavarba hozódjon: magatoktól semminek végét ne szakasszátok, és mind addig, míg a' fő Ispány hozzá foghat a' maga hivatalához, az eddig való fő Ispányoknak engedelmeskedjete. Többire abba határozódik akaratunk, hogy az egymás el türése eránt való parantsolatunk; a' Plébániáknak
hogy'

hogy' létek eránt való végezéseink, és a' mit
 Mi a' Jobbágyoknak javokra rendeltünk, a'
 velek való bánásra, és az alatt valóságnak
 kötelére nézve, tellyes erejekben meg ma-
 radjanak; mivel külömben is ezen Rendelés
 az Ország Törvényeivel meg egyyez, 's
 a' természeti egyenességen fundáltatott; a'
 Plébániáknak elintézése pedig Nékünk, mint
 az Anyaszentegyház' fő Pátronusának, köte-
 lességünkben állott: egyéharánt pedig, meg
 vagyunk felöle győzöttetve, hogy Titeket,
 tulajdon egyenes gondolkozástoknak módja
 arra bír, hogy ezen Rendelésekben töké-
 letessén meg nyugofztok. Hogy végre sem-
 mi el ne maradjon a' Ti kívánságtoknak e-
 gészzen való tellyesedéséből: meg parantsol-
 tuk, hogy az Ország' szent Koronája, és a'
 több drágaságok, a' mellyeket Mi, darab
 időre a' mi Kints tartó Házunkba hozattunk
 volt, most minél hamarébb *Budára*, a' mi
 Királyi Várunkba viteffenek, és ott, a' Tör-
 vények szerént, őrizteffenek; a' minthogy
 már parantsolator is adtunk egyy alkalmas
 helynek arra a' végre illendőképpen lejendő
 el készíttetése felől. Az álló Törvények sze-
 rént tett ezen Rendeléseink által veszitek a'
 Magyar Nemzet eránt vonfzó Atyai szerete-
 tünknek új jelenségét; de egyszersmind annak
 meg másolhatatlan, és örök időkre ki ter-
 je-

jedő Tanúbizonyságát is, hogy mivel a' Törvény révő hatalom az Országnek fundamentomos Törvényei által, a' Fejedelem, és a' Rendek között egy formán vagyon felosztva: Mi a' Rendeknek Jussokat éppen azon móddal fenn akarjuk tartani, és olly sérelem nélkül fogjuk azt a' Mi utánunk Követzőinknek által adni, valamint az a' Mi Eleinkről szállott Reánk. Bizodalunk vagyon Nékiink is az eránt, hogy Ti, ezen folyó esztendőbeli Táborozás alkalmatosságával az Országnek bátorfágban leherő maradásáért, egybe gyűjtött seregeknek táplálásokra meg kívántató gabonának szolgáltatása, 's azoknak új katonákkal való öregbitése által, a' Ti előrtetek leg erányosabbnak rettző módon egész készséggel segítségére fogtok lenni a' Hazának. "

Frantzia Ország.

A' Nemzet Gyűlésének bersületére való végezések között egy az, melly által az el múlt Jan. 16-dikán, az Országbeli Zsidóság-
nak egy része a' polgári just meg nyerte. Az *Autuni* Püspök volt, a' ki az Ország polgári állapotja el intézése eránt fel állított Komissionak nevében, az említett Zsidóság mellett szóllott, kinek elő adásához képest, meg határozta a' Nemzet Gyűlése, „hogy Frantzia Országban minden úgy neveztetett

Por-

Portugalliai, Spanyol és Avignoni Zsidók, minden eddig való jussaiknak, követezés-képpen a' valóságos polgári jussoknak birtokában is továbbra is meg maradjanak, ha különben az a' végre meg kívántató tulajdonlágokkal birnak.“ Tudniillik a' meg nevezett Zsidók már 1550-diktől fogva úgy tartattak az Országban, mint Polgárok: kiknek Privilegyiomaik mind annyiszor meg újjítottak, valahányszor az Uralkodó változott. Ő nékik nem voltak sem különös Törvényeik, sem Törvény székeik, és szintúgy fizettek minden adót, valamint más Tagjai az Országban. De ugyan azért voksok is vólt az Ország Gyülésére való Deputátusoknak választásában. Most is a' Nemzet feregei között készek szolgálatot tenni, még pedig a' napoknak 's óráknak minden különbsége nélkül. Egy Gergely nevezetű Pap Úr (Abbé Gregoire *), a' ki már fokszor fel vette a' Zsidók-

---

*) *Abbé* tulajdonképpen Apátúrat jelentene; hanem már ma olly közönséges Titulusá lett ez Frantzia Országban, hogy nem tsak minden iffjú világi Papnak meg adják betsületből, hanem még olylyannak is, a' ki még nem Pap, nints is meg borotválva a' feje, hanem fekete vagy viola színű ruhát visel, 's ollyan forma nyakra valója van, mint a' Papoknak, mellyel mutatni akarja, hogy neki is a' Papságra vagon vágyodása.

dóknak ügyöket közönségesen, nagy indúlattal szólott ez úttal is mellettek, és jelentést tett annak rövid időn leendő vittatása eránt, hogy a' Nemzet Gyűlése hasonló végzést tegyen az egész Zsidóság eránt, mint tett a' *Portugalliai, Spanyol és Avignoni Zsidók* eránt.

Ama híres *Göttingai* Professor *Schlözer* Úr így ítél a' Frantzia Országai Történetekről (*Staats Anzeige* nevet viselő folyó munkájának 52-dik darabjában): „Ideje vólna már valahára, azokat a' rsudálaros ítéleteket helyre hozni, a' mellyek imitt amott hallatnak 's olvastatnak Német Országban a' Fr. Országai történetek felől. 1.) A' fő változás Fr. Országban (*Haupt-Revolution*), mellyhez minden meg világosodott Lakosai a' Világnak szerentsét kívánnak annak a' nagy (Frantzia) Nemzetnek, az, a' melly történt Jul. 14-dikén *). 2.) Ezen változás meg készülése alkalmatosságát al ezek rendeletlenlégek; és hol lehet Státus változást azok nélkül gondolni. Mikor a' fene belé kap a' testbe, nem rózsá vizzel gyógyíják azt, és ha
om.

---

*) A' midőn t. i. a' nép azon Uralkodásnak vas lánczair széllyel szaggatta, mellynek Vezire nem a' helyes Törvények szava, hanem a' melly Nagycsászárok tettei voltak.

ömlött is ott ártatlan vér (jóllehet ez sokkal kevesebb volt, mint az, a' mennyit XIV. Lajos egy igazságtalan hadban ontott) Ti réatok háromol az, hatalmatoknak határt nem szabó Uralkodók (Despoták), és a' Ti gyalázatos eszközeitekre, a' kik szükségessé tettétek ezt a' változást. 3.) Az azután való zenebonáknak, mellyeket a' valóságos és költött szükség okozott, olly kevés közök vagyon a' változással, mint a' halas affzonyok negedességeknak. 4.) A' Király ellen való Októberi erőszak tételek sem tartoznak a' változáshoz; kétség kívül — a' következő idő fel fogja azt fedezni — valamelly párt ütés volt azoknak a' fundamentuma, melly ha meg nem fojtódott volna, talám a' Nemzetet is éppen olly veszedelembé hozta volna az, mint a' Királyt. 5.) A' szerentséssen meg készült változás által hatalmokban áll most a' Frantziáknak, hogy a' — — leg jobb igazgatás formáját állítsák fel magok között. Ha nem tselekeznek ők ezt, és az egy oldalról nagy munkával fel emelt szekeret, a' más oldalra egészen fel borítják; ha az ő határok nélkül volt hatalmú Királyyokból tsupa *Dogét* *) csinálnak; és midőn őket ennekutánna semmi (Monarchicus *) Oroszlányok széllyel nem téphetik, meg engedik magokat a' (Demo-

*) *Dogé*nek neveztetik a' *Venétziai* és *Génuai Köz.* Társaságokban az első személy, a' kiknek mindket-

cráticus) bogaraktól enni: tartsák magok-
nak a' változást; a' Világ azt fogja mind
most, mind jövőben mondani, „nem
vált a' Frantzia Nemzet méltó reá, hogy
az Eg' öly szép változást engedjen nékie.“

Igen nagy reményféget nyújt a' válto-
zásnak boldog vége felől az, a' mit a' Király
ezen hónapnak 4-dikén tselekedett. Midőn
még alig kezdett volna hozzá a' Nemzet
Gyűlése a' maga foglalatoskodásához, egy
Írást kapott az Elölülő a' Királytól, mellynek
e' volt az értelme: „Jelentem elől ülő Uram-
nak, hogy én ma dél előtt 12 óra tájban a'
Nemzet Gyűlésébe fogok menni; de minden
tzeremónia nélkül kívánom, hogy fogadja-
nak.“ Ezen Írásnak fel olvasására teli to-
rokka kiáltotta minden száj: *Éllyen a' Király,*
és el végeződött, hogy Deputátusokat küld-
jenek eléibe a' Királynak, a' ki a' jelentett
órán minden pompa nélkül meg is jelent,
csupán a' maga Ministterelvel együtt, és az
Elölülőnek helyére állott. Jobb keze felől
maradott az Elölülő; bal felől pedig a' Mini-
stterek helyhették magokat. Ezek is állottak,
valamint minden más jelen lévők. A' Király
egy nevezetes Beszédet mondott, a' melly-
ben azt nyilatkoztatta ki, hogy mind azt,

---

kettőnek Hertzegi Titulusá vagon; de a' Közöni.
Társaságokat a' Nemességgel együtt kormányoz-
zák. A' *Génuai Dózs*e minden két esztendőben
változik. Eppen ezen folyó esztendőben, az
el múlt Jan. 11-dikén tettek egy újjat, *Alexame
Pallavicini* nevezettit.

- *) *Monarchia* tulajdonképpen olyan igazgatás for-
máját jelent, a' hol egy Uralkodó vagon.
Democratia pedig, a' hol a' nép akaratjától függ
a' Státus dolgainak el intézése.

a' mit a' Nemzet Gyűlése olly hirtelen véghez vitt, ő is el múlhatatlanúl, ámbár csak lassanként, tselekedre volna azt; minekokáért ő a' Nemzet Gyűlése munkálódásait 's azon sinór mértékeket, mellyeket az követ azokban, egészen jókká hagyja, és minden erejéből óltalmazza 's meg tartja a' Nemzet Gyűlése által meg határozott igazgatás formáját. Nagy meg indulásokat 's el ragadtatásokat jelentettek minden jelen lévők a' Király Befzéde hallására. Midőn el távozott volna a' Király a' Nemzet Gyűléséből, számos Depurátusok kísérték vissza a' maga Palotájába. A' Királyné, és az egész Királyi Familia elébe ment a' Királynak a' Palota kapujáig. Itt meg ölelte a' Királyné a' Királyt, és így szólott a' Depurátusokhoz: „Az én érzékenységem nem különbözik a' Királyétól, tellyes szivemből akarom, a' mit ő a' maga népe eránt való szeretetből tselekedett. Itt vagyok az én Fiam, semmit el nem fogok mulatni, hogy jó eleve szívébe plántálhassam az Attya virtusait.“ A' Nemzet Gyűlése újra Depurátusokat küldött ezentúl a' Felfegekhez, a' Nemzet háladatos voltának meg bizonyítására, és meg határozta, hogy minden Tag különösen esküvéssel kötelezze arra magát, hogy ő a' Nemzet, a' Törvény és a' Király eránt hív lesz, 's az új igazgatás formájának fenn maradásán igyekezni fog. E' mindjárt meg lett ott helyben, és úgy buzogtak valakik jelen voltak, hogy ezereknként kiabálták a' karokból: *En esküszöm*, melly kiáltást most az egész Francia Ország vissza ekbózza.

Költ Betsben, Febr. 22-dik napján.

Béts.

Dicső Eleihez lett költözése előtt, három rendelkezést tett Néhai Nagy Emlékezetű II. JOSEF Fejedelmünk, a' maga majdan még hidegüendő tetemeivel való bánás éránt. 1-ször Hogy holt testét fel ne bontsák *). 2-ször Hogy tsupán 24 órákig tartsák azt az Udvari Kápolna közepén ki téve, és így mindjárt halála után más nap eltemessék. 3-ször Hogy koporsója, Szüléinek lábaikhoz helyhezteressék. — Az első, és utolsó kívánság bé tellyesítettett; a' 2-diknak egésszen való bé tellyesítésében, akadályt tett a' közben eső Vasárnap. Ugyan tsak tellyesítettett rész szerént. Mert nem réterett ki **) az Ő Felsőge teste, Vasárnap estvénél előbb, és más nap azonnal eltemeterett. Estvéli 7-edfél órára rendelterett a' temetés pompája. Erre nézve, már délutáni 4 órakor ki állott a' Katonafág, az Udvarról fogva a' Kaputzinusok Templomáig két sorjában, 's ekként egy közép útat kézfített, mellyen a' testet akadály nélkül el lehetne hozni. Az említett Templom előtt is, egy nagy kerületet formált a' Katonafág, melly-

*) Nem engedte néhai Erzsébet fő H. Asszonynak testét is fel bontatni.

**) Hogy' feküdt Ő Felsőge az Udvari Kápolna közepén: azt Rajzolatban is fogjuk nem sokára szemléltetni, és éránta ugyan akkor bővebben emlékezni.

mellybe csak szemelve bortsáttattak bé az emberek. Ötödfél óra tájban öszve gyült az egész Papság, az az minden belső, és külső Városi Plébánusok, magok Káplánjaikkal együtt, külön Keresztek alatt. Továbbá, minden Szerzetesek, és a' Neven-dék Pap Urak az Auguftiniánusok Templomába, melly az Udvari fő Templom: a' honnan 5 óra tájban égő gyertyákkal ki indulának szép rendben a' Kapuzinusok Templomához, mellybe mindazáltal annak szük vólta miá bé nem takarodhattak; hanem, előtte el menvén, haza tértek. Tsak a' Kapuzinusok mentek tulajdon Templomjokon keresztül, a' magok Klastromjokba. Ugyan ezen Klastromnak ebédlő Szaljába öszve gyültek 6 óra tájban a' leg főbb Uraságok, valami 8 Apátúrákkal együtt. A' fő Dámák mindjárt első érkezésekkel helyet foglaltak a' számokra ki rendelt székekben. T. i. az efféle Temetések alkalmátosságával az azokat meg előző napokon, a' Templom közepéről a' székek ki hordatnak; a' Templom falai 's az Oltárok fekete posztóval bé vonatnak, gyertyákkal 's Tzimerekkel ki rakatnak, a' fal mellé egy felől a' Gavallérok, más felől pedig a' Dámák számára két rendben hosszúra székek helyheztenek, azok is fekete posztóval bé vonatnak; a' Templom közepére egy hosszú 's széles asztal forma tételik (melly az ő Felső temetésekor fekete posztóval volt bé vonva), melléje 6 magas gyertya tartók állittatnak, gyertyákkal fel készítve, 's Tzimerekkel meg rakva. — A' Temetésre rendelt idő, az az a' 7-edfél óra

el

el telvén, hír jött az Udvarból, hogy még egy kevés várakozással legyenek a' fő Meltóságok, mivel hogy éppen akkor érkezett *Leopoldtól* egy Kurir, a' kit ismer Levéllel haladék nélkül vissza kellett bocsátani. — Hét óra már meg volt, a' midőn fel emeltetett a' Koporsó az Udvari Kapualából, és az Udvari Plebánus által meg áldatván, az arra készíttetett hintóba bé tétetett.

Folyratása következik.

Magyar Ország.

Szóllottunk Hazánk' drága Kintsének, a' szentséges Magyar Koronának, Bétsből lett pompás ki indulásáról: szöllumk most annak, az Ország határán, 's bellyebb a' Haza kebelében, repeső örömmel, 's méltó tisztelettel lett fogadtatásáról. Szabad Kir. Poson Városa vala, a' hová a' Haza téré Korona eleibe menendő főbb és alsóbb rendü Magyarfág egyyüve sereglett. Már dél előtti 9-edfél óra tájban, ezen hónapnak 18-dikán, öszve gyülekezett a' Vármegye kebelébéli, 's másunnán való számos Nemesség, a' magok Igazgatójok T. *Fleischacher* Úr által vezetetteti *Posoni* Törvény Tanulókkal, 's a' Város Depurátusival egygyütt, átaljában tsinos Magyar öltözetben, ló háton, T. első Vitzé Ispány *Makripodary* Úrnak fő kormányozása alatt, Magyar Ország első Ersekje, Cardinalis és Hertzeg

R 2

Baty

Battyáni Úr Palotája eleibe, ki is igen érzékeny szívvel vette illy szép meg tisztéltetését. Az Érsektől, M. Gr. *Forgáts* Miklós Úr Palotájához indúlt az említett díszes sereg, 's ugyan onnan, magyar muzsikának zengése alatt, lobogó Zászlókkal, a' Dunán 5 hajókon által költözött. A' Nemesség két Ofztályokra vólt fel osztva; a' Magnási Rend pedig, melly pompás öltözetével, 's lóra való készületével, közönséges bámulásnak tárgyává lett, M. Gr. *Forgáts* Miklós Úrnak vezérlése alatt, különös Zászló allyát formált, és 3 hajókon takarodott által a' vizen. Mindenik Rendnek vóltak Trombitásfai, 's azok is mind magyarosan öltözve. A' Magnási Rend közzül kinek kinek két Húszár lovaglott utánna. — A' Magyar Dámák is meg bizonyították, hogy valósággal Hazai Leányai: mert Hazai szereteteknek érzékenységétől indíttatván, ki vetkeztek az idege-nekről költsönözött köntöseikből, és fel vévén Eleiknek tisztes öltözeteket, ők is korsikra rakodtak, 's meg tisztelésére indúltak azon Koronának, mellynek árnyékában tsendeffen eszik a' Magyar Kenyeret. Nemelly fő Affzonságoknak, és Kisaffzonyoknak fejeik rész szerént veres; rész szerént pedig fekete bársonyból készült, arany forgóval, kótság tollal, és le függő gazdag

viréz köréssel fel tzipfázott kalpagokkal ékeskedtek; kurta serét kék mentéjeiknek rászai, az arany paszománttól alig láttzottak; ugyan azon színű szoknyáiknak allyait is, a' régi íz szerént, arany paszománt kerítette. Ezek, az el indulás előtt, ottan ottan megjelentek a' M. Gróf *Forgáts* Úr Palotája folyosóján, és nem gyöztek bé telni látásokkal a' német Asszonyfágok, tsudálkozván rajta, miként mehettek reá a' Magyar Dámák, hogy hozzá hasonlíthatatlan öltözeteiket a' némettel fel tserélhessék. Átaljában örömmel tellyes érzékenységeket gerjesztett mindeneknek szivekben a' több Magyar Dámáknak is kellemetes öltözete, 's az által valóban nevedett kellemerességű tekintete. Mert ezek közzül mind egyyikben meg elevenedett a' *Dugonits* Ételkája. — A' Dunán által takarodott mind két nembéli nagyobb és kissebb rangú Magyarság, 12 óra után meg indult a' Duna partján lévő falúból, és *Farkasfalvánál* (Wolfsthal) az Ország határán meg telepedett, a' hol egynehány sátorok is vonattattak. Három és 4 óra között érkezett el az óhajtott, és igen fok tekintetekben méltán drága Kintse Országunknak, melly látásra durrogni kezdtek a' külön külön helyekre el rakott mozsarak, és megszóllaltrak *Poson* Városának minden harangjai.

jai. Főriszt. M. B. *Prényi* Esztergomi Kanonok Úr, fontos Magyar Beszédet mondott, melly a' Sz. Koronához, annak Örzőihez, és a' jelen lévő Rendekhez volt intézve. E' meg lévén, meg indúlt a' Koronával az egész örvendező sokaság — a' Lovasság mind kivont karddal — 's öröm kialtások, ágyú durrogások, Trombita harfogások között, útját *Köptsén* felé intézte, mellynek határán rövid ékes Beszéddel fogadta volna Főtiszt. Györi Prépost *Geiger* Máty. Úr *) a' szent Koronát, és annak két Mél. Örzőit, ha az

Esz-

---

*) Ezen Urat, az el múlt Györi Kir. Convictusnak utolsó Előjárójával T. *Horvát* András, és Mosonyi Plébános T. *Weisz* Ferentz Tit. Kanonok Urakkal együtt, a' Györi Püspöki Megyének nagy érdemű fő Páfsztorá N. *Fengler* József Úr küldötte, a' szent Koronának illendőbb fogadása végett, a' *Köptséni* határra; hogy ezen nemes tselekedete által, a' ditső Koronához való buzgóságáról Magyar Nemzetünk eránt viseltető tiszteletéről 's különös hajlandóságáról kit kit annyival hathatóflabban meg győzhessen. — Ezek, valamint azok is, mellyek Főtiszt. *Geiger* Urról olvastatnak, egy nagy érdemű Úr által velünk barátságossan közlött Levélnek szavai. Ugyan azon Levélből olvastuk, hogy fáradhatatlan igyekezettel vagyon a' meg nevezett N. Püspök Úr Nyelvünk tanulásában.

Esztergomi Káptalantól küldetett Orátor hat-
 hatós Beszédének hosszas volta, és a' nagy
 szelnek alkalmatlansága, meg nem gátolta
 volna ezen ditséretes szándékot. A' *Köptséni*
 Kastély kapujához lett érkezésével a' Szent
 Koronának, *Fisc. Ferentzi Mihály* Úr tartott
 egy jeles rövid Beszédet, melly idő alatt
 hirtelenséggel ki fogta a' *Köptséni* Esküdtség
 a' Korona hintajából a' lovakat, 's maga vonta
 fel azt a' Kastélyba; a' Ládát pedig, mellybe
 rejtett ez a' Kints, a' fő Rendekek emelték
 le a' hintóról, 's vitték az arra ki rendeltt
 Szálba, a' hol a' Rendekek kívánság' a' Ko-
 rona, Tartójából ki vétetett, és hogy a' jelen
 lévők közzül kinek kinek szerentséje lehessen
 ezen Kintsnek szemleléséhez, valami egy
 óráig fedél nélkül tartatott. E' részben is
 kedvek telvén a' Rendekeknek, köteleffégeknek
 tartották, meg adni a' Mindenhatónak édes
 Nemzetünkkel közlött kegyelmességeért, a'
 tartozott hálaadásnak adaját, és a' jó Feje-
 delemnek meg tartásáért esedezni. Ezen kö-
 teleffégnek buzgó tellyesítésére a' Szentegy-
 házba gyülekeztek; honnan meg térvén,
 asztalokhoz ültek, — — — — —

— — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —

's annak érdemlett meg tisztelésében, azt ezen itt következő Levélből, reménylyük, nagy meg elégedéssel 's belső örömmel olvashatja, és reményfégünk szerént fogja is olvasni minden igaz Hazafi 's Haza Leánya.

Szabad Királyi Győr Városa, olly készülettel ülte a' Haza kebelébe vissza térő Magyar Koronának öröm Innepét, hogy a' Hazafiúi buzgóságnak jelesebb példái közzé számálhatni Nemzetünk újulásán fel éledett érzését. Már tsak azon örvendetes hírnék hallására, hogy olly drága Kints közelget feleje: tapsoló örömét tette nyilván valóvá az egész Város, a' szomszéd vidékkel együtt. A' Szent Koronát, melly előtt Győr Vármegyének határán a' lovagló Nemesfég, Gróf *Eszterházi* és *Festetics* Uraknak vezérlések alatt, nagyságosan jeleskedett, a' külső Város végén, Magyar öltözetben fel fegyverkezve, várta két Zászló alatt az *Újvárosi* Polgárság, *Hajmel* Tanátsbéli Úr, mint második fő Strázsamester Kormányozójával együtt. Az ott ki fütetett mozsaraknak durranásokra, leg ottan ropogtak a' Város Bástyáin lévő több mozsarak és ágyúk; meg húzattak minden Tornokokban a' harangok. A' belső Várason, vagy is a' Váron kívül, fegyverben állott a' belső Városi Polgárság; *Hegeđús* Tanátsbéli Úrnak, a' Város Kapitányának, mint első fő Strázsamesternek vezérlése alatt. Elöl volt a' Magyar Polgárság két Zászló alatt, azt követte nyomban a' német Polgárság, ugyan ez is két Zászló alatt.

alatt. A' Nemzeti Oskolabéli Ifjúság is ott kinn állott sorban, és ezekkel az öröm kiáltásokkal üdvözlötte a' szent Koronát: *Éljen a' Magyar szabadság!* A' Bétsi kapu előtt lévő hidnak végén állott a' Papság, 's a' Nemes Káptalan, papi ékes öltözetben, 's a' bé menerelkor éppen a' Koronának hintaja előtt jött mind párosan, a' Püspöki ezüst Kereszt alatt. Szinte a' kapu tövében két felől rendben állott a' Györi Tanács, ékes Magyar öltözetben, és meghajlott mély tisztelettel a' Szent Koronának. A' Zászlók mellett mindenütt zengedezett a' Dob, Sip, Trombita, és egyéb mezei fúvó muzsika szer. Eppen a' Korona hintáját Magyar Nótákat pengető Hegedűsök követték. Közbe közbe így kiáltotta örömét a' minden részről öszve tódult nép: *Éljen a' Magyar szabadság!* A' Deák Oskolabéli Ifjúság ott fenn választotta helyét a' Püspöki Várban.

Tsak igazat tart az a' mondás: *Nints öröm üröm nélkül.* Szinte a' kapun való által menerelben zürzavar támadott, melly az egész népet bámulásba hozta, a' Papságnak és a' Nemességnek egyenetlensége miatt. A' Nemesség azt kívánta, hogy a' Korona, a' Városnak főbb úttzáin vitetvén, az Öreg Templomba helyezettetteffék: azért is arra vette az egész pompa járás az útat. A' Papság nem akart a' Nemességnek engedni, és az oldalról álló népre ürven, a' kaputól egyenesen a' Várba törte rövidebb útját. A' mire a' Korona fel ért a' Püspök épü-

épületéhez, és már szinte le vételéhez fogtak: ott termett más oldalról a Nemesség, és meg illetődven meg tsalattatásán, fel kiáltott nagy izóval: *nem engedjük, nem engedjük; az Öreg Templomban vagyon a' helye, azon az Óltáron, a' hol Szent László Király' Kaponyója tiszteltetik, a' melly Főn valaha ez a' Szent Korona már meg nyugodott.* Itt a' Korona Örzők arra hajlottak, és a' Nemességnek kívánsága szerint, ezt a' drága Kintset ki tették, a' tisztelettel oda járuló népnek élő szemeivel való nézésére. Ezek szinte harod fél óra tájban estek. Mihelyest bé fetétedett, az egész Város inneplő világosítások által mintegy vetekedni látszatott a' fényes nappal. Először is a' Város Háza ablakain mindenütt a' két szárnyakon két két hegyesen végződő koszorús, és világokkal tsillogó Oszlopok láttattak. Ezt követte a' Rajzoló Oskola. A' közép ablakon kékes egen arany lángú nap ragyogott, mellyet ez a' fenn irás tetézett: *Napunk' virradása;* alatta pedig ez olvastatott: *Egünk' derülése.* A' két közelebb való ablak tsak égő gyertyákkal világosodott: a' két szélsőn pedig ezek a' fenn irások tetsettek ragyogó lángokkal: *Törvényünk' ereje. Hazánk' újulása. Szabadság' épsége. Nemzetünk' élete.* Ezen Oskolának Tanítója, ama szép igyekezetéről már az egész Hazában esméretes Férfiú Tisztelendő Révay Miklós Úr, itt is különösen meg mutatta, mi igen érez a' szive a' Magyarságért. Minekutánna így fel éke-

sí.

sírette volna Oskolájár: ugyan azokat a Magyar Hegedűsöket már előre meg fogadván, kik a bé járó pompánál a Korona hintáját követték, a tanuló apróbb Iffúságnak is muzsikát tartatott. Az egész Városban egyedül nálla lévén a Magyar Hegedűsök, mind oda gyűlt nem csak a Polgárság, hanem a Nemességnek is Nagyobbada. Mindnyájan örömmel nézték, s kivált a Nemesek között sokan Tiszt. Révay Urat meg ölelték és tsókolták, hogy maga ezen alkalmatossággal tisztefféges Magyar ruhában lévén, (mellyet a Papság is nagyobb illendőséggel meg viselhet Hazánkban, mint sem a németet) a kisdedekben is úgy éleszgette a Magyar érzést, és Koronánk Haza térése idejének ezzel az inepeléssel is mélyebben igyekezett sziveikbe bé óltani örvenderes emlékezerét. Onnan azután ki indúltak muzsika szóval a Püspök Udvarába, a hová az Udvari Kápolnába által vitetett a Korona hálásra, és egész éjjel, egyéb örállókon kívül, a Nemességnek szinéből óránként más más két Férfiútól, és szintén úgy a Tanátsból és a Városnak Eleiből annyi más más Polgártól öriztetett ki vont karddal. Ott, T. Révay Úr a Kápolnának erányában ismét három Magyar Nótát vonatott. Szűk volt a külömben tágos Udvar a nagy sokaságnak, melly az iffúságot követte, és együtt zengette ezen örvendező kiálrást: *Éljen a Magyar Szabadság!* Meg járták azután muzsika szóval a Városnak minden föbb útzáit. —

Öröm

Öröm volt látni, miként a' Városiakkal, és néhány Nemesekkel, a' falukból bé jött szürös és botskoros pór nép is járta aprózva a' magyar tántzot a' térséges útrzákon. Járt fel 's alá egyéb mezei fúvó muzsika is. Nevezetessen vezetett egyet a' Tanártnak és a' Polgárfágnak színe, kik a' kised Iffjúfágot is tántzoló Palotájokban meg látogatták volt, és meg járták nállok a' Verbunkost. — A' Püspöknel volt azon kívül a' fő muzsika a' vatsora alatt. Ez a' Nagyság a' Korona Kísérőit, egyéb hivatalos Vendégekkel egygyetemben, mind az első, mind a' második asztalnál, olly készülettel fogadta, a' mint egygy örömezt vendéglő Nagyságtól ki telhetett, és a' mint az illyen jeles inneplés kívánhatta. — Vólta a' Városban, a' már említetteken kívül, egyéb nevezetesebb világosítások is, mellyek ugyan T. Révay Úrtól származtak. Dozler Patikáros Úrnál látrzatott ékes színekkel ki írva a' Magyar Korona, alatta Magyar Ország Tzimere, 's két felől e' következő Irások; jobbról: *Óhajtasunk' Tzélja. Sebünk' Orvoslása.* Balról: *Panaszunk' Szünete. Örömiünk' Kezdeté.* — Müller Könyvkörő Úrnál, a' felső renden lévő közép ablakon fénylett arany színben a' Korona; felett vólt ez az Irás: *Rediviva Libertas*; alatta: *Hungarorum Vita.* Az alsó renden, hol a' Magyar olvasó Könyvház vagyon, mellyről vólt már ditséretes említés a' *Hadi Történetekben*, ez az Irás olvastatott: *A' józan Könyv olvasás neveli a' Szabadság' érzését.*

sét. Hasonlóképpen volt a' Korona *Concl-*
der Kereskedő Urnál ilyen Irásokkal, felül :
Regni Salus. alól: *Legum Robur* De
 leg szebbet látott az ember *Platzer* Keres-
 kedő Urnál. Mind a' négy ablaka példázó
 képekkel ékeskedett. Az elsőn lárszatott a'
 Békeesség' Temploma, a' hová indúlrak olj
 fa ágokkal a' kegyes Szüzek. Itt felül ez
 az Irás volt: *Rediviva Securitas.* A' má-
 sodikon az Égben lebegett Magyar Or-
 szág Tzimeré, alatta a' Tengeren voltak az
 ide 's tova járó 's portékákkal terhes hajók.
 Itt ilyen Irás olvastatott: *Anima Commer-*
ciorum. A' harmadik, háláadó Áldozatot
 mutatott ilyen Irással: *Placato Coelo.* A'
 negyediken, két barátságossan öszve fogó-
 dott kéz volt, ilyen Irással: *Concordi Ma-*
nu. A' Bétsi kapunak ellenében, *Pitner*
 Doktor Úr, a' maga szállásán ki iratta a'
 Magyar Koronát nagyfágos karpittal, melly
 körül ezek a' Versek olvastattak (a' maga
 elme szüleménye, mivel ő a' Tudományok-
 ban gyönyörködő eggy Úr): *Felici fato*
Regni Diadema redemptum: Praesidio
hujus Gens Hungara tuta manet. A' nagy
 piatzon lévő Kávé Ház is mutatta két ablá-
 kain a' Magyar Koronát, és középen az ajtó
 felett a' Tzimert. Végtére a' Várban is ra-
 gyogott egy magas ablakról az Udvari Ká-
 polna felett, a' hol a' Korona volt, ez a'
 fenn irás: *Sacrae Regni Coronae Restitu-*
tae. —

Mikor a' Koronát az Öreg Templom-
 ban le tették, Főtiszt. *Hollósi Kanonok Úr*
 ékes

ékes Magyar Beszédet tartott, melly tellyes volt hazafiúi érzéssel. Más nap 7 óra tájban reggel, meg olyan pompával, millyennel a' múlt estve fogadrák, el kísérték a' Koronát, a' fegyverben álló Polgárság, a' Nemesség, és a' Papság, nem különben maga a' Püspök is 6 lovas inneplő hintájában. Ki osztatott azután a' szegények között 200 forintot. A' múlt estve, a' Városnak több vigasságai között, a' köz nép számára két nagy hordóból bort is folyattak egy magasan fel épült állásról. Holnap, úgy mint Vasárnap, a' Szent Koronának szerentsés meg nyeréséért, az Öreg Templomban maga a' Püspök az Anyaszentegyháznak háláló Énekét fogja tartani. — Eggyező buzgóféggal fogjuk a' leendő Áldozaton az Istent azért is kérni, hogy Koronánk' meg térésevel, egyebekben is boldogítson a' kegyes irgalmú Szent Felső, a' mik híjával vagyon még a' Magyar Nagyság."

Ns Poson Vármegye most is magyarul hívogatja a' főbb 's alsóbb Rendeket, a' jövő Mártziusnak első napján tartandó Gyűlésre. A' hívogató, és nevezetessen eggy itt múltató Magyar Gróf Úrhoz intézett Levélnek párját kívántuk e' következő sorokban ide iktarni:

*Méltóságos Gróf,
nagy jó kegyes Uram!*

Felsőleges Urunknak ezen Tekintetes Vármegye Státusihoz és Rendeihez küldött kegyelmes Rescriptuma kezemhez érkező, melly

melly által tudniillik Felsőges Fejedelmünk Hozzánk mint hív Jobbágyihoz való szerezetének élő bizonyságául nem tsak ősi szabadságinkat önként vissza adni, az Ország Dolgainak intézését, a' Törvény folyamartját, és az igazság szolgáltatását jövő Május Hónapnak első napjától fogva az előbbeni rendre és módra helyheztetni; hanem mint Ország Gyűlésének jövő 179 . Esztendőben okvetlenül lejendő tartását; úgy nem külömben Országunk Sz. Koronájának rövid napok a' att *Budára* való által vitelét, Királyi szavaval ígérni méltóztatik: Hogy tehát ezen ö. vendetes kegyelmes Végzését Felsőges Urunknak, mellyet kétrtség kívül kiki közzülünk ez előtt el keseredett szivünknek öröme fordúlt Hazafiúi érzékenységgével és hálaadásfal fogad, édes Hazánk régi bé vett szokása szerént a' Tekintetes Státusoknak és Rendeknek hirdetni leheszen, a' következő Mártzius Hónapnak első napján *Posonban* Generális Gyűlés tartatni fog; mellyre Tiszttem hivatalához képest Nagyságodat alázatosan invitálom és kegyességébe ajánlott állhatatosan maradok

Nagyságodnak

Posonban, 12-dik Febr.

1790.

alázatos Szolgája
Makripodáry Miklós,
első Vitzeispány.

Már semmi nem hátráltathatja, az *Első Szakasz* bé köttetését: mivel mind a' *Mutató Tábla*, mind a' *Titulus* meg van küldve.

A' 244-dik Levél végén, a' 10000. helyett 100000 kell olvasni.

Költ *Bétsben*, Febr. 26-dik napján.